

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXV. évfolyam

3. szám

Komárom, 2014. március

Ára 35 cent

AZ ÚR A MI OLTALMUNK!

Ez a kijelentés így magában mint jelszó is sokat ér, bátorít, vigasztal. Az Úristen oltalma: ez az, amiben a legtöbb ember részesülni szeretne. Nincs a világon jobb érzés, mint az oltalmában rejtve lenni, biztonságban érezni az embernek a maga kicsi életét, tudni azt, hogy Valaki örökösödik felette, gondol rá, véd, oltalmazó karjával körülvesz. Hiszen annyi mindenféle baj, veszedelem leselkedik körülöttünk, olyan kiszolgáltatottnak, tehetetlennek éreznénk magunkat, ha nem volna egy oltalmazó Valaki mellettünk – szinte az egész élet csak valami értelmetlen zürzavar, szeszélyes játék lenne, ha nem bízhatnánk abban, hogy az Úr a mi oltalmunk!

Igen, akinek van valami sejtelve Istenről, az mindegyelőtt az ő oltalmazó kegyelmében szeretne részesülni. De előbb-utóbb szinte minden ember rájön arra, hogy hinni az Isten oltalmában nem is olyan könnyű dolog, nem is olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. Az igazi hitben nem arról van szó, hogy megértettem és igaznak tartok bizonyos állításokat Isten létéről, hatalmáról, szeretetéről. Sok ember úgy gondolja, akkor hisz igazán, ha valami fenséges, mennyei érzés tölti el a szívét, ha Isten oltalmazó szeretetének a közelségét szinte élményszerűen érzi szívében.

Úgy gondolom, a hit nem mindig érzelem. Sőt, a hit más, mint az érzelem. A hit minden érzelmet és értelmet felülhaladó módon hisz. Személyes viszonyulás, személyes kapcsolat Vele. A hit összeköttetés, összekötöttség, aminek révén a láthatatlan Isten megragadja és kezébe veszi az életemet. Aminek révén Jézus az életem középpontjába kerül, Ő az Úr fölöttem.

Aki így hisz Istenben, így tartozik az ő Urához, az kétségtelenül számíthat ennek az Úrnak az oltalmára. Erdélyben az egyik székely kapun olvasható ez a felirat: „A kapu véd, Isten őriz!” Mélységesen igaz ez, mert ha a kapu már nem is véd, Isten akkor is őriz!

Rengeteg képpel adja ezt tudtunkra Urunk a Szentírásban, mintha csak unszolni akarna, hogy merjünk hinni benne. Ilyeneket találunk leírva: oltalom, menedék, igen bizonyos segítség, pajzs, páncél; szárny, ami befedez. Mind-

mind azért, hogy a fenyegető bizonytalanságban a leselkedő veszedelmek között is bátor, derűs, bizakodó, reménykedő maradjon a benne hívő ember!

Ezért üzeni a Bibliában Isten olyan sokszor azt is, hogy: „Ne félj!” Nem azt mondja, ne félj, mert nincs okod félni, hanem mindig így: ne félj, mert én vagyok..., mert én itt vagyok, és te az enyém vagy! A félelem bizonytalanság, a hit pedig teljes bizonyosság! Az a bizonyosság, hogy mellettem ott van az Isten, és én az övé vagyok. Így tudjuk megérteni a zsoltár íróját, amikor így kiált fel: „*Ha félek is, benned bízom!*” (Zsolt 56,4). Ez az Isten oltalmában való bizalom a félelem egyetlen ellenszere.

De vigyázzunk, mert ez az oltalom, amit oly nagyon áhítunk, nem mindig olyan, amilyennek mi szeretnénk, amilyennek elképzeltük! Ő nem valami, hanem Valaki. Őt a magunk kedve, akarata szerint nem használhatjuk fel, hanem

Ő bánik velünk! Tudjuk-e mindenféle helyzetben azt mondani, hogy igen, Uram. De nem könnyű fejbólintással, nem kétségbeesett megadással, beletörődéssel a változhatatlanba, hanem az Úr előtt való készséges meghajlással, még ha ítéletet mond is fölöttünk? Tudunk-e hinni oltalmá-

ban, győzelmében, erejében, még ha mindennek az ellenkezője látszik is körülöttünk? Ha nem azt tenné is az Úr, amit várunk, amit remélünk?

Nem mindig kudarc és reménytelen vereség az, ami annak látszik. Nézzük csak Jézus golgotai keresztyét! Mert ez a látszólagos vereség valójában a legnagyobb győzelem volt: Isten győzelme a világ felett! Azóta is minden fáradt, szomorú lélek ott szívja tele magát Isten jelenléte éltető erejével, ott újul meg hitében, onnan merít biztatást a maga küzdelméhez. Tehát, ha nem azt tenné is, amit várunk és remélünk, akkor is tele van életünk az ő féltő szeretetével és kegyelmével! Akkor is az Úr a mi oltalmunk!

Kiss Tibor

Bokros János

IMÁDSÁG ÖRÖMÉRT

*Add meg nekem, Uram,
a mindennapi öröömöm:
asszonyom rebbenő szemében
hűvösen izzó hallgatások
mögött a rejtező mosolyt,
kicsiny leányom gügyögését,
felröppenő e-e-iből
a mindennapi darabocskát:
farizeus-bölcsekedések
tenyér-kulisszái mögött
a cinkosság kis praktikáit:
kamaszlányok tekintetében
a holnapok ígértét,
a villámló felismerést
még tiszta diák-arcokon,
összeszoruló torkok énekét
március idusán,
jó ízeket a közös konyhán,
emberhez méltó adagot!...*

Az ÚR színe előtt

Mindenható Isten! Messze vagyunk Tőled zarándokutunkon. Ezért azt szeretnéd, hogy mi mindennek ellenére igéd tanítását követve, a helyes utat válasszuk, s azon maradjunk, hogy aztán végül erről le nem térve, eljussunk Tehozzád. Kérünk arra, hogy hit által láttasd meg velünk, ami rejte meg, hogy egyedül rajtad csüngve, s egyedül a Te előrelátásodra hagyatkozva, szilárdan higgyük, hogy gondoskodsz életünkről és üdvösségünkről, aminek következtében mi valóban biztonságban érezzük magunkat. Mert még ha a legádázabb vihar is tör ránk, mi akkor is teljes nyugalomban maradunk, míg végül az örök és lelki nyugalomhoz eljutunk, amit a mennyekben már elkészítettél számunkra a mi Urunk, Krisztus által. **Ámen.**

Kálvin János

KITEKINTÉS

VAN MIT TANULNUNK EGYMÁSTÓL Vendégként a Rajnai Protestáns Egyház zsinatán

A Rajnai Protestáns Egyház ugyan nem testvérkerületünk, de akár az is lehetne már régóta. Mindenesetre igyekszünk élénk kapcsolatot fenntartani, aminek két fontos mutatója: az egyházkerület ökumenikus részlegének vezetője, **Barbara Rudolph** idén részt vett egyházunkban a partneregyházak és segélyszervezetek képviselőinek kerekasztal-találkozásán, s ezenkívül az egyházkerület minden jelentősebb eseményére meghívást kapunk.

Még az elmúlt esztendő őszén érkezett a meghívás a tartományi egyház 66. zsi-

nati ülésére, amely 2014. január 16-a és 21-e között került megszervezésre egy hangulatos kis fürdővárosban, Bad Neuenahrban (a zsinat idejére egy egész hotel volt lefoglalva szobáival, éttermével és konferenciatermeivel).

Már előre elküldték a mintegy öt kilogramm súlyú zsinati anyagot, így volt lehetőségem beletekinteni a tárgyalandó témákba. Nem lehetett kétségem a gondos előkészület felől, amelyet már az is jelzett, hogy a vendégektől életrajzot kértek egy fotóval együtt – azért, hogy a résztvevők (különösképpen pedig a kül-

földi vendégek) a jelen lévő sajtó számára felismerhetőek legyenek.

A résztvevők megérkezése után a zsinat istentisztelettel vette kezdetét a Martin Luther-templomban, ahol **Manfred Rekowski**, a Rajnai Protestáns Egyház elnöke a Római levélből vett íge alapján hirdette az evangéliumot: „*Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai*” (Róma 8,14). Igehirdetésében hangsúlyozta, hogy nem olyan egyházra van szükség ebben a világban, amelyik el van foglalva önmagával. Az egyháznak az Isten Lelke által kell vezérelve lennie, nem pedig különféle ügyek és reformfolyamatok által. Beszédében éles kritikával szölt arról, hogy a zsinatra nem úgy kell tekintenünk, mint azok összejövételére, akik különféle stratégiákkal vagy a szervezési folyamatok optimalizálásával akarják az egyházat egészségessé, élővé tenni, hanem akik az Isten Lelkének vezetésével szeretnének választ adni az emberi élet kérdéseire.

Az istentisztelet úrvacsorai közösséggel folytatódott. Liturgiájába a külföldi vendégeket is bevonták, s így számomra is lehetőség adatott egy közbenjáró imádság elmondására és az úrvacsorai jegyek kiosztására.

A tényleges zsinati ülés a Dorint Park Hotel több száz férőhelyes konferenciatermében folytatódott. A Rajnai Protestáns Egyház évente egy alkalommal tart zsinati ülést. A 2,7 millió egyháztagot nyilvántartó egyházkerület a 732 gyüle-

(Folytatás a 3. oldalon)

A Martin Luther-templom

(Befejezés a 2. oldalról)

kezetével a második legnagyobb a húsz németországi tartományi egyház (Landeskirche = tartományi egyház) közül, s harmincnegyezt kisebb egyházkerületre (Kirchenkreis) van felosztva. A tartományi egyház elnöke az ötvenöt éves Manfred Rekowski, akit tavaly iktattak be egyházelnöki tisztébe e mostani nyolcvéves ciklusra.

A zsinatnak 214 szavazati joggal rendelkező tagja van, akik kiegészülnek az egyházelnök mellett még tizenöt tanácsaggal és a harmincnegyezt egyházkerület esperesével. A számot kiegészítik még a tanácsosok, az alkalmazottak és a vendégek. Megvallom, lenyűgöző volt számomra a csaknem 300 résztvevőnek a látványa (főleg amikor összehasonlítottam a mi egyházunk negyvenhárom tagot számláló zsinatával).

A formális dolgok intézése után – ami egy zsinati ülés lefolyásához szükséges – megalakultak a munkacsoportok, amelyek a zsinati ülés alkalmával az arra kijelölt időpontban az adott témák megtárgyalására különvonultak. Majd néhányan a külföldi vendégek közül lehetőséget kaptak köszöntőre. A vacsora alkalmával a tartományi egyház vezetősége a külföldi vendégek számára adott fogadást, amelyen részt vett **Nikolaus Schneider**, a Németországi Evangélikus Egyház elnöke is.

Másnap a reggeli után egy külön teremben imaközösségen lehetett részt venni: a résztvevők száma kb. huszonöt volt (amit nagyon kevésnek tartok a zsinati tagok számához képest), majd a nagy ülésteremben rövid áhítattal indult az új munkanap.

Az első pontban Manfred Rekowski egyházelnök beszámolója hangozott el az egyház jelentősebb eseményeiről és azokról a feladatokról, amelyeket a zsinatnak meg kell oldania, illetve amelyekben határozatot kell hoznia. Beszédében az egyház állapotáról beszélt: a lelki, politikai, ökumenikus és népegyházi jellegről, amelyek jelenleg meghatározzák az egyház szolgálatát. Majd feltette a kérdést: Milyen egyházzá kell lennünk? A választ is próbálta megadni: az Ige és a sákramentumok, a bizonyágtétel, a hit, a hűség, a cselekedetek egyházává; a kegyelmet kapott bűnösök egyházává, akik keresik a helyüket az emberi mindennapokban.

Beszámolója másik felében támpontokat adott, sorra véve azokat a tárgysorozati pontokat, amelyek a zsinat napirendjét alkották. Szólt a politikai menekültek kérdéséről, a költségvetésről, amelyet eléggé drasztikusan, 35 százalékkal kíván-

VAN MIT TANULNUNK EGYMÁSTÓL

Vendégként a Rajnai Protestáns Egyház zsinatán

nak csökkenteni az elkövetkező években. Ez nagyban érinti az alkalmazottak körét. Beszélt a lelkesítő szolgálatról, a lelkipátlósítás problémájáról és az egyházi iskolákról is.

Beszámolója után ismét néhány külföldi vendég kapott szót, többek között az én köszöntőm is elhangzott. Hangsú-

tóber 6-a és 14-e között fog sor kerülni erre a látogatásra.)

Ottlétem utolsó napján a zsinat résztvevői a helyi gyülekezet tagjaival együtt istentiszteleten vettek részt. A gyülekezet lelkipátlósításának igehirdetése után egy rövid ünnepi aktusra került sor: a tartományi egyház áldásmondás mellett bo-

Egy a számtalan szavazás közül. (A szerző felvételei)

lyoztam az 1610-es duisburgi zsinat jelentőségét, amely az alulról való egyházszervezeti felépítést és a Szentírás egyenlőség-eszméje alapján megvalósult kálvini koncepciót hagyta jóvá. Ezen elvek alapján áll a mi egyházunk is szervezetében. Megköszöntem a Rajnai Protestáns Egyház segítségét, hiszen már második alkalommal támogatták anyagilag egyházunk népes küldöttségének kijutását a Német Evangélikus Egyház által kétélvente szervezett egyházi napokra, a Kirchentagra, és méltattam az építkezéseinkhez nyújtott segítséget is. A végén meghívtam Manfred Rekowski egyházelnököt és a vezetés többi tagját, hogy látogassanak el egyházunkba. Az elnök úr kifejezte köszönetét, és megígérte, hogy a meghívásnak eleget tesznek. (Azóta erről már jött jelzés, s előreláthatólag ez év ok-

csátotta el elnökhelyettesi posztjáról **Petra Bosse-Huber** asszonyt, aki magasabbra lépett a ranglétrán, ugyanis a Németországi Evangélikus Egyház elnökhelyettesévé választották. Ezt követően az ő tiszteletére adott fogadáson átadtam egyházunk jókívánságait új és felelősségteljes szolgálatához.

A Rajnai Protestáns Egyház mindenképpen partnerként tekint ránk, s mi is ugyanígy viszonyulunk hozzájuk. A kapcsolat baráti és testvéri, amit szeretnénk tovább ápolni és erősíteni. Van mit tanulnunk egymástól, s hálásak vagyunk Istennek a közös hit egységében egymás megismeréséért. Isten adjon testvéreinknek sok áldást, kegyelmet életükhöz és szolgálatukhoz!

Fazekas László

László Dezső lelkipásztor *Ige – Hít - Egyház* című, Kolozsvárott 1943-ban az Ifjú Erdély kiadásában megjelent könyvében hasznos tanácsokat ad a házasulandók számára. Vegyük fontolóra őket!

Azt, hogy a keresztyén embernek a másik nemhez tartozó keresztyének közül kit kell házastársul választania, Isten mutatja meg azáltal, hogy közöttük egymás iránti kizárólagos szerelmet ébreszt. Mint keresztyén ember nem vehetem el házastársul azt, akivel hitközösségben élek ugyan, de iránta nem érzek kizárólagos szerelmet. A házasság Istentől kapott erkölcsi alapja, hogy a szerelmem mászt nem akar ismerni.

Az ember hozzátartozik Istenhez is, az ő gyermeke. Ez pedig azt jelenti, hogy életünk minden döntő fordulójában és helyzetében helyet adunk Isten akaratának. A házasság annyira döntő eleme a keresztyén ember életének, hogy sem annak megkötéséből, sem egész lefolyásából nem zárhatja ki az élő Istent. Az igazi házasság a legteljesebb közösség két különböző nemű ember között. Azért kell az egymást kizárólagosan szerető és állami hatóság előtt polgári házasságot kötött házastársaknak egyháziilag is megesküdniük, hogy ezzel kifejezzék Istenhez való tartozásukat és azt a tényt, hogy ők lelkiileg is egyek.

Az igazi házasságban életgyakorlat a közös imádkozás, bibliaviasás és az istentisztelet látogatása, valamint a gyermekek komoly házi vallásos nevelése. Az igaz hitben s a kölcsönös szeretetben a keresztyén házastársak olyan erőt nyernek, amellyel a házasság más viszonyaiban mutatkozó nehézségeket le tudják győzni.

Közel hat évtized házassági tapasztalatával

Ha most az én házasságom ötvenkilenc évét röviden összefoglalom, megállapíthatom: családi életünk csak akkor volt értékes, amikor Jézussal éltünk. Ez úgy valósult meg a mindennapi keresztyén életünkben, hogy nem magunkkal törődtünk, hanem egymással és a családdal. Sokszor volt szükség arra, hogy szeretettel vegyük körül egymást, érdeklődjünk egymás nehézségei felől, egymás előtt kiönthessük szívünket, hogy visszatérjen a jókedvünk és a munkánk.

HÁZASSÁGUNK ISTENI ALAPJAI

A munkamegosztás elősegíti a család összhangját

Nagyon megbecsültem feleségem otthoni munkáját, hisz ő óriási terheket hordozott: a gyermekekkel való foglalkozást, a háztartási munkák végzését és az iskolai oktató-nevelő munkát, s mindezeket maximálisan. Ezért is nagy szüksége volt megértő, szerető, kedves gyengédségre, segítő közelségre. Igyekeztem segíteni a bevásárlásokban, egyszerűbb házi teendők végzésében. A sikeres munkamegosztással házasságunk boldogabb lett, és a család összhangja is biztosítva volt. Megtapasztaltuk, hogy sokszor egészen kicsi kedvességben vált nyilvánvalóvá a Krisztussal való közösségünk. Így lett igazán boldog, békés a családi életünk.

Azt is megtapasztaltuk, ha teljes bizalommal számadásainkat Jézussal végeztük, nem kellett sohasem elcsüggednünk, nehézségeinket mindig megbeszéltek vele, és Ő mindig segítségünkre sietett. Ha Krisztussal jártunk a nap minden órájában, akkor vele áldott lett családi életünk. Hasznos tanácsot kaptunk házasságunk kezdetén, amit igyekeztünk is megtartani: A nap le ne menjen a ti haragotokon! Minden problémát (ami bőven adódott a feszített családi és munkatempó mellett) őszintén kellett egymással megbeszélünk, és bűnbánó imádságban kellett Isten megbocsátó kegyelmét elnyerni, amivel megújult a családi lelki életünk.

A gyermekeink nevelésében elkövetett mulasztásainkra is elnyertük Isten bocsánatát. Gyermekeink figyelmét is felhívtuk arra, hogy mindenkor a család legyen számukra a legfontosabb,

mert csak békés otthon biztosíthatja a jó munkát a munkahelyeken is.

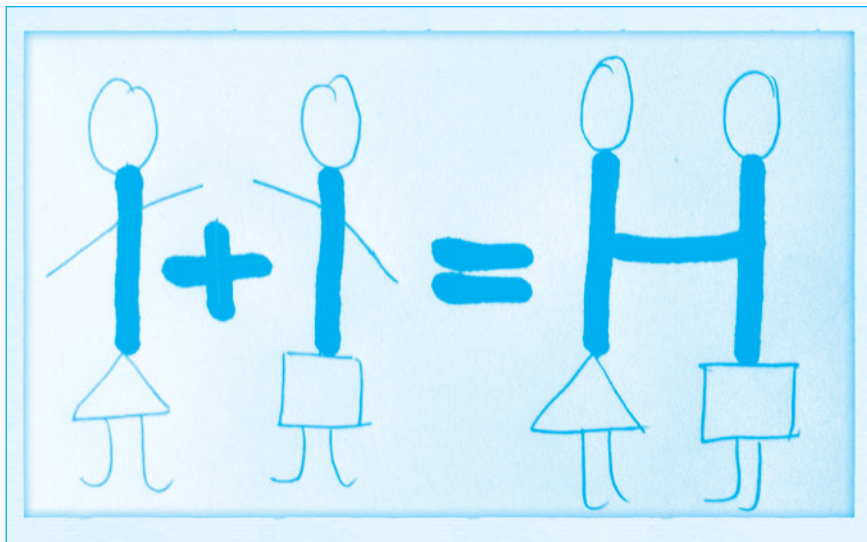
Nyugdíjas éveinket bearanyozza a nyolc unoka és a velük való foglalkozás. Fontosnak tartottuk, hogy több kötetben lelki hagyatékot készítsünk számukra. Összegyűjtöttük az elmúlt tizenkét évben megjelent bizonyágtételeinket, valamint hasznos útravalóul utódainknak – két kötetben – leírtam élettörténetemet, valamint bizonyágtételeimet.

Isten áldja meg bizonyágtételünket!

Szenczi László

A házasság egy férfi és egy nő szabad és önkéntes kapcsolata egész földi életükre. Tartalma a kölcsönös szeretet és szolgálat. Ebbe önti bele a legerősebb ösztön a maga forró ércét: a szexualitást, s ebből alakítja ki a Gyermekeket, a jövődőt. Óriási nehézségeket kell megoldani: Két személyiségnek kell egy testté és egy lélekké válnia, holott mindenik önmaga akar lenni. Két hagyományból kell egy történelmet szőni, két izlésből egy stílust teremteni. Válgék két önzésből egy érdek, s ami még nagyobb: közös önmegtagadás! Két idegrendszer ingerlékenységéből egységes és nyugodt légkör; két különböző anyagú és szerkezetű húrból egy hang, vagy legalábbis harmónia; két sorsból egy boldogság.

(Ravasz László)

Tóth-Máthé Miklós Károli Gáspárdíjas író, aki napjainkban a magyar protestáns kultúra terjesztésében végez kiemelkedő munkát. Eddig mintegy harminc könyv jelent meg a tollából.

Legújabb könyve, a *Kossuth papja* című kisregény főszereplője Könyves Tóth Mihály, aki debreceni református lelkészként elkötelezettje volt az 1848/49-es forradalomnak és szabadságharcnak. Nemcsak prédikációiban és írásaiban tett hitet a szabadság eszméje mellett, hanem tábori lelkészként az aradi csatának is résztvevője volt. S miként lehet egy református lelképásztor az evangélikus Kossuth papja? Hát így: „Isten után mindketten [Kossuth és Könyves Tóth tiszteletes – É. E.] a szabadság híveivé szegődtünk, a szabadság pedig felekezett nélküli.”

A könyv története a szabadságharc leverése után kezdődik, amikor az osztrák vezetés kemény és véres boszút áll a „rebellis” magyarokon. Könyves Tóth Mihály sem kerül el a letartóztatást: előbb a debreceni fogházba, majd Pestre kerül a hírhedt Újépületbe (’48 leverése után az osztrák önkényuralom szimbóluma lett). Itt kerül sor az ítélet kihirdetésére: az oly gyakori kötél általi halál és teljes vagyonelkobzás lett; ezt az ítéletet később húsz év vasban letöltendő várfogságra enyhítik.

Az olvasó nem egy történelemszak-könyvet tart a kezében, hanem egy történelmi forrásokon alapuló kisregényt. A szabadságharcról mindig Kossuth, Petőfi, Baththyány, az aradi tizenhárom jut eszünkbe. Pedig ott van még több száz magyar közember, akik nemzetük iránti szeretetükben kitartottak, vállalva a meghurcoltatást.

Ethos – 2014/I.

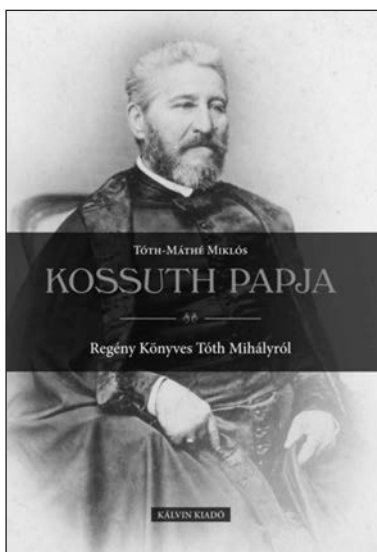
A megszokott színvonalat hozza az Ethos idej első száma. Olvashatunk benne az ember önképéről, a kegyelemről, a túl nagyvá váló kísértésről. A jeruzsálemi Izrael Múzeum bibliai kori kincseiről szóló sorozat már az 5. részénél tart, s a 2. részét olvashatjuk a 12–16 év közötti fiatalok szexuális neveléséről írott cikknek. A lapszám foglalkozik az abortuszszal: mégpedig a leánymagzatok célzott elhajtásával, ami világméretű jelenségé vált. Megrázó tapasztalatokra tett szert kambodzsi prostituáltak közt az egyik szerző, aki egy missziós szervezet munkatársaként (férjével együtt) igyekszik Istenhez vezetni őket. És kutathatjuk az aktuális lapszámban azt is, hogy meddig tart az örökkévalóság.

–akb–

KOSSUTH PAPJA

Regény Könyves Tóth Mihályról

A történet középpontjában a lelkész áll, a maga gondolataival, érzéseivel, hitével. Az író nem törekszik arra, hogy adatokat, tényeket hozzon az olvasó tudomására a szabadságharcot követő megtorlás időszakáról. Mindent a lelkészen és a vele egy cellában ülő sorstársain keresztül mutatja meg: az ő beszélgetéseiből tudjuk meg, kit miért ítéltek el, ki milyen módon vett részt a szabadságharc eseményeiben. Haynau leváltásának és a császár amnesztiarendeleetének okára sem derül fény, de ez a történet szempontjából nem is releváns.

Egy ember áll előttünk, egy igaz magyar református lelkész, aki hitével és – nemcsak Ura, hanem a magyar nemzet iránti – hűségével példát mutatott nem csupán a kortársainak, hanem az utókornak is. Egy bátor kiállású ember, aki nem adja fel az elveit, nem ijed

meg az osztrák elnyomástól. Megtehetette volna, hogy elmenekül, megtehetette volna, hogy megtagadja önmagát, a hitét, a meggyőződését – „emberileg” (özvegyemberként kicsi gyermekeinek egyetlen támasza volt) még érthető is lett volna. De mégsem tette. Kitartott. Példát mutatott: követendő példát a mai ember számára is.

Mi is nap mint nap szembesülünk az államhatalmi elnyomással. Igaz, nem fenyeget a kötél általi halál veszélye, „csak” ellehetetlenítik iskoláink működését, a megfélemlítés és az asszimiláció elérte gyülekezeteink vezetőire: kiszolgálják-e a társadalmi elvárásokat nyelvi szinten, vagy vállalják az esetleges meghurcoltatást, ha hűek maradnak az identitásukhoz, anyanyelvükhöz. Könyves Tóth Mihály lelkész Istenébe és magyarságába vetett hatalmas hite legyen követendő példa mai református közösségeink számára is!

Édes Enikő

(Kálvin Kiadó, Budapest 2013)

Feladvány

Melyik Jókai-regény szól Haynau-ról (Ankerschmidt alakja)?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **április 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle szerkesztőségének** címére (**930 10 Dolny Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A januári számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik úgy tudják, hogy a Péld 15, 30-ban van megírva, hogy „a jó hír felüldíti a testet”.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Egri Klára** (Örös), **özv. Kardos Béláné** (Szádalmás) és **özv. Kovács Lajosné** (Nagysalló).

Mindhárman Oscar Culmann *Az Újszövetség krisztológiája* című könyvét kapják ajándékba. Nyerevényükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A Sajó völgyében fekvő városhoz közigazgatásilag hozzátartozik Beje, Sajókirályi és Sajószárnya is. A 2011-es népszámlálási adatok szerint a 7509 lakosából 4331 fő magyarnak, 2262 szlováknak, 334 pedig cigánynak vallotta magát; a reformátusok száma 1254. A gyülekezet, melynek már huszonöt éve Fazekas Ágnes a lelkipásztora, Sajókirályi leányegyházközséggel és a sajószárnyai, sajógömöri és méhi szórványokkal együtt 750 reformátust tart számon.

Vasárnaponként Tornalján kétszer van istentisztelet, átlagosan 50-60 személy jár (a szórványokban és a leányegyházközségben 10-12-en); kéthetente van istentisztelet a királyi idősotthonban is. Érdekes, hogy míg Tornalján a bibliaórákra csak 3-4-en járnak el, a szórványokban szinte mindazok, akik az istentiszteleteken is ott vannak (máshét év után Királyiban is vannak újra bibliaórák).

Tornalján havonta egyszer presbitéri bibliaórát is tartanak: a témát általában a presbiterek választják, a bibliaóra után pedig megbeszélik a feladatokat. Fazekas Ágnes boldogan mondja, hogy öröm ilyen presbitériummal együtt dolgozni.

A gyermekekkel, fiatalokkal főleg az iskolákban zajlik a foglalkozás, a parókián pedig a konfirmációs előkészületek (az elmúlt évben nyolc fiatal konfirmált). Bár sajnos kevés gyermeket kereszteltettek meg, az óvodai és iskolai hitoktatáson mégis elég sok gyermek vesz részt (igaz, ezeket az alkalmakat a falvakról bejáró gyermekek is látogatják). A fiatalok a konfirmáció előtt gyülekezeti cse-

Öröm a presbitériummal együtt dolgozni Tornalján a lelki épülésre helyezik a hangsúlyt

desnapokon vesznek részt. Már több mint tizenöt éve minden nyáron megszervezik az egyhetes napközis tábort, ahol a legfontosabb a lelki épülés.

A lelkipásztor a hittanórákon és a parókián is készíti a gyermekeket egy-egy ünnepélyes alkalomra (pl. anyák napjára, karácsony estére), énekversenyre, egyházmegyei bibliaismereti vetélkedőre (legutóbb a felnőttekkel együtt hét csoportban képviselték a gyülekezetet). 2010-ben két ötvenéves családapa is válást tett a hitéről, tavaly pedig három felnőtt konfirmált (közülük kettő a gyülekezet előjárójává is lett).

Az utóbbi időszakban a statisztikai adatok alapján fogyott a tornaljai gyülekezet – mondja a lelkipásztor –, de reménységgel néznek előre. A terv továbbra is az, hogy a hívek elsősorban lelki téren épüljenek. Minden év elején misz-

ziós programot készítenek, hogy minden korosztály számára adjanak valamit (táborok, csendesnapok, közös családi együttlét; évente kétszer az idősek számára is szerveznek találkozót).

A közelmúltban 8150 euró értékben megújult a közel ötvenéves lelkészlak tetőzete (a költségek fedezésére gyűjtést hirdettek, illetve 4500 eurót kaptak a Közalaptól), és megjavították a gyülekezeti ház tetőzetét is.

Imádkozunk azért, hogy Isten segítsen meg bennünket, hogy valóban épüljön a gyülekezet – mondja Fazekas Ágnes lelkipásztor –, bár tudják azt is, hogy azonnal nem látható a lelki épülés és növekedés. Hiszik azonban, hogy Isten munkálkodik a hívekben. Ők elvégzik a szükségset, ami reájuk bízott, de tudják, hogy a növekedést egyedül Isten adja.

Iski Ibolya

Hányan vagyunk? REFORMÁTUSOK A SZÁMOK TÜKRÉBEN

A község neve	Lakosok száma	Reformátusok száma			Reformátusok aránya	Felekezeten kívüliek		Ismeretlenek		Vallás-talanok aránya
	2011	2011	2001	Különbőség	2011	száma	aránya	száma	aránya	2011
Alsómihályi	1918	140	167	-27	7,30%	59	3,08%	337	17,57%	20,65%
Biste	162	26	30	-4	16,05%	3	1,85%	3	1,85%	3,70%
Legenye	327	23	39	-16	7,03%	7	2,14%	69	21,10%	23,24%
Bacska	653	236	200	36	36,14%	14	2,14%	13	1,99%	4,13%
Bély	1474	225	232	-7	15,26%	54	3,66%	92	6,24%	9,90%
Lelesz	1782	157	194	-37	8,81%	34	1,91%	149	8,36%	10,27%
Battyán	1256	94	69	25	7,48%	90	7,17%	70	5,57%	12,74%
Kisdobra	432	55	23	32	12,73%	16	3,70%	27	6,25%	9,95%
Bodrogszentés	842	579	634	-55	68,76%	18	2,14%	17	2,02%	4,16%
Boly	725	182	182	0	25,10%	15	2,07%	52	7,17%	9,24%
Szinyér	234	34	42	-8	14,53%	18	7,69%	5	2,14%	9,83%
Véke	514	102	87	15	19,84%	32	6,23%	3	0,58%	6,81%
Zétény	823	90	93	-3	10,94%	84	10,21%	26	3,16%	13,37%
Rad	556	44	43	1	7,91%	13	2,34%	27	4,86%	7,20%

A község neve	Lakosok száma	Reformátusok száma			Reformátusok aránya	Felekezeten kívüliek		Ismeretlenek		Vallás-talanok aránya
	2011	2011	2001	Különbség		száma	aránya	száma	aránya	
Csarnahó	208	160	175	-15	76,92%	7	3,37%	5	2,40%	5,77%
Hardicsa	1154	368	443	-75	31,89%	42	3,64%	68	5,89%	9,53%
Királyhelmec	7698	1853	2172	-319	24,07%	501	6,51%	395	5,13%	11,64%
Pólyán	535	97	90	7	18,13%	3	0,56%	66	12,34%	12,90%
Szolnocska	225	46	55	-9	20,44%	8	3,56%	5	2,22%	5,78%
Kisbári + Nagybári	322	229	253	-24	71,12%	2	0,62%	21	6,52%	7,14%
Kisgéres	1112	830	889	-59	74,64%	19	1,71%	16	1,44%	3,15%
Kiskövesd	460	370	388	-18	80,43%	7	1,52%	2	0,43%	1,95%
Kistárkány	1156	444	463	-19	38,41%	34	2,94%	63	5,45%	8,39%
Nagyvárkány	1425	216	213	3	15,16%	23	1,61%	66	4,63%	6,24%
Ágcsernyő	486	249	259	-10	51,23%	8	1,65%	4	0,82%	2,47%
Tiszacsernyő	3885	641	932	-291	16,50%	244	6,28%	200	5,15%	11,43%
Ladmóc	337	238	232	6	70,62%	12	3,56%	5	1,48%	5,04%
Nagygéres	1048	514	539	-25	49,05%	51	4,87%	78	7,44%	12,31%
Nagykövesd	806	402	443	-41	49,88%	17	2,11%	41	5,09%	7,20%
Nagytoronya	447	79	89	-10	17,67%	9	2,01%	31	6,94%	8,95%
Kistoronya	436	123	138	-15	28,21%	33	7,57%	22	5,05%	12,62%
Őrös	653	436	482	-46	66,77%	9	1,38%	3	0,46%	1,84%
Perbenyik	1033	343	295	48	33,20%	18	1,74%	27	2,61%	4,35%
Szomotor	1571	447	513	-66	28,45%	117	7,45%	92	5,86%	13,31%
Szöllőske	516	195	205	-10	37,79%	13	2,52%	64	12,40%	14,92%
Bodrogszerdahely	2239	533	609	-76	23,81%	134	5,98%	190	8,49%	14,47%
Borsi	1214	205	202	3	16,89%	21	1,73%	30	2,47%	4,20%
Újhely	1086	151	160	-9	13,90%	137	12,62%	113	10,41%	23,03%
Bodrogszög	213	30	28	2	14,08%	20	9,39%	17	7,98%	17,37%
Szürnyeg	631	203	213	-10	32,17%	36	5,71%	15	2,38%	8,09%
Imreg	623	108	115	-7	17,34%	34	5,46%	20	3,21%	8,67%
Zemplén	387	126	138	-12	32,56%	14	3,62%	30	7,75%	11,37%
Szentmária	575	103	106	-3	17,91%	14	2,43%	29	5,04%	7,47%

UNGI EGYHÁZMEGYE

A község neve	Lakosok száma	Reformátusok száma			Reformátusok aránya	Felekezeten kívüliek		Ismeretlenek		Vallás-talanok aránya
	2011	2011	2001	Különbség		száma	aránya	száma	aránya	
Abara	719	382	427	-45	53,13%	15	2,09%	41	5,70%	7,79%
Bajánháza	506	152	163	-11	30,04%	9	1,78%	13	2,57%	4,35%
Bés	363	269	318	-49	74,10%	2	0,55%	34	9,37%	9,92%
Csicser	891	351	327	24	39,39%	23	2,58%	9	1,01%	3,59%
Deregyő	1352	441	513	-72	32,62%	256	18,93%	167	12,35%	31,28%
Iske	105	70	93	-23	66,67%	0	0,00%	14	13,33%	13,33%
Kaposkelecsény	880	567	500	67	64,43%	11	1,25%	61	6,93%	8,18%
Budaháza	230	24	51	-27	10,43%	8	3,48%	2	0,87%	4,35%
Dobóruszka	610	66	68	-2	10,82%	78	12,79%	13	2,13%	14,92%
Kisráska	246	129	135	-6	52,44%	1	0,41%	19	7,72%	8,13%
Hegyi	379	21	30	-9	5,54%	2	0,53%	12	3,17%	3,70%
Mátyócvajkóc	626	79	95	-16	12,62%	5	0,80%	44	7,03%	7,83%
Mokcsakerész + Ungmogyorós	903	508	468	40	56,26%	27	2,99%	53	5,87%	8,86%
Nagykapos + Veskóc	9406	2330	2630	-300	24,77%	388	4,13%	1086	11,55%	15,68%
Nagyráska	334	146	169	-23	43,71%	2	0,60%	28	8,38%	8,98%
Nagyszelmenc	616	152	189	-37	24,68%	10	1,62%	20	3,25%	4,87%
Szirénfalva	512	215	231	-16	41,99%	1	0,20%	11	2,15%	2,35%
Vaján	863	495	469	26	57,36%	31	3,59%	49	5,68%	9,27%

Kisbárit Bary néven 1296-ban említik első ízben a Bári család birtokaként. A mai névalaknak megfelelő Kysbari 1416-ban fordul elő először. A 14. században a Lasztóczy, a Vitéz, a Hollóházi, a Kálnói, a Kupinszky és az Eődönffy család birtoka volt. A 17. században a Máriássy, a Bárczay, a Rákóczi, a Bónis és a Bári család birtokolt itt. A 18. században a Veres, a Nikházy, a Horváth, majd a Kazinczy, a Desseffy és a Vay családot jegyzik fel a birtokosok között. A 19. században a Vay család a fő birtokosa. A 13. századból származó templomot a 15. században bővítették, majd a 19. és 20. században átalakították.

A gyülekezet tulajdonában számos műtárgy van. A patrónusi pad 1615-ből, a többi pad 1798-ból származik. A templom egykori ajtaja a 15-16. századból való, harangja is műemléknek számít. Az úrvacsorai kehely Bónis Anna adománya 1713-ból. Az egyik porcelán boroskancsó színes festéssel a 20. század elején készült. A ma is használatban lévő porcelán aranyozott felirata a következő: „*E-rős várunk nekünk az Isten És fegyverünk ellenség ellen – Isten dicsőségére ajánlkozta a Ducs család, Kisbári, 1979.*” A keresztelőpohár és keresztelőtál a 19. század vége felé készült, feliratuk: „*Gróf Vay Károlyné 1893.*” Templomunk számos úrasztali terítővel és más templomi kézimunkával is rendelkezik. Ezek közül a legjelentősebb az immáron feledésbe merült fehér patyolat, ezüst fémzállal hímzett terítő, amely a 18. századból való. Készítője és adományozója egykor vallása, temploma iránti szeretetét is minden bizonnyal beleszötte.

A templomban jelenleg is használatos úrasztali terítők és abrosz bordó bársony; az 1993-as templomfelújítás alkalmával készültek, a fehér hímzett kiegészítők (abrosz, szőszék-, pad-, harmónium- és mőzesszéktakaró és falvédő) pedig az akkoriban konfirmáltak és gyülekezeti tagok adományai voltak. A napjainkban is használatos úrvacsorai terítő Csizmadia János és neje, Kása Júliánna adománya, 1925-ből való.

Húsz év után elérkezett az idő, hogy a templom külső és belső javításait, felújításait követően egy új terítőgarnitúra is készüljön, ami idővel majd a gyülekezet további féltett kincsévé válhat. A 13. században épült ősi templomhoz méltó terítőben gondolkodott az egyházközség vezetése, presbitériuma. Úrihímezéses terítőben gondolkodtunk, és miközben valami újat szerettünk volna, a múlthoz, történelmi hagyatékunkhoz és örökségünk-

MŰLTMENÉS A JELENBEN

Restaurátori adomány a kisbári gyülekezetnek

höz hűen, szakemberek segítségével sikerült is az előkészületeket ez irányban megtenni és elkezdni megvalósítani. Mindeközben viszont Isten kegyelméből reménységen felüli ajándékban részesült a gyülekezet. Olyanban, amit legtöbbször álmunkban sem gondoltunk volna!

Isten útjai kifürkészhetetlenek! Még 2008-ban egy pácini lelkész találkozáson ismerkedtem meg **Pocsainé dr. Eperjesi Eszter** lelkész-etnográfussal, aki a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Múzeumának az igazgatója; felajánlotta, hogy segít célunk megvalósításában. Elmondtam neki, hogy a gyülekezet tulajdonában van egy nagyon régi terítő, s néhány nap múlva ő maga és két szakértő, **Rádayné Bodnár Katalin** és **Koscsó Istvánné** megnézték az említett terítőt, amelyről a későbbiekben kiderült, hogy egyedi mintázattal rendelkezik (ők is nagyon örültek neki).

Koscsó Istvánné hímző, csipkeverő iparművész hozzá is látott a régi terítő alapján a minta megrajzolásához. Már az is csodálatos volt! Rádayné Bodnár Katalin, Magyarország egyik legjobb textilrestaurátora pedig úgy döntött, hogy felújítja a 18. századi terítőt s ajándékként adományozza ennek a kis gyülekezetnek (a felújítás költségei egy új terítőgarnitúra elkészítésének az árával veteksznek). A régi templomterítők és abroszok között talált 18. századi úrihímezéses terítő tehát alapjául szolgál a készülő új terítőnek, s közben a szakértők jószívű adományaként ez a 18. századi terítő is restaurálva lett!

Advent második vasárnapján Pocsainé dr. Eperjesi Eszter szolgált igehirdetéssel gyülekezetünkben, s az istentiszteletet követően Rádayné Bodnár Katalin átadta a felújított, restaurált terítőt a gyülekezet-

nek. Gyarló emberi szavakkal nem lehet elmondani, hogy egy igazi szakértő szorgos keze munkája nyomán mivé vált a nem csak besárgult, de idővel több helyen is berepedezett terítő, s milyen értéket jelent a gyülekezet számára ez a példamutató, önzetlen cselekedet!

Egyszer mindenkinek számot kell majd adnia, hogy mit tett másokért, Isten szeretetét hogyan osztotta szét az emberek között, hogyan sokszorozta azt meg. Mert tudja az Úr dolgainkat, fáradságunkat és türelésünket, ha terhet viselünk, ha az ő nevéért fáradozunk.

Bízunk abban, hogy a mindenható Úr számtalan sok akadály és nehézség ellenére megsegít, és sikerül az új terítő hímzésének ideje alatt a kellő anyagiakat is előteremtenünk: „...*akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget*” (Zsolt 127,2b).

A presbitérium és hű egyháztagsaink nevében köszönjük Rádayné Bodnár Katalin textilrestaurátor önzetlenségét, hogy több hónapon át kemény, kitartó munkával felújította a csodálatos úrasztali terítőt, ami gyülekezetünk féltett kincse. Mert tudjuk, hogy kötelességünk megőrizni és megbecsülni nemcsak a hitet, hanem mindazt, amit őseink ránk hagytak. Valamint köszönjük Pocsainé dr. Eperjesi Eszternek is, aki igehirdetésében rámutatott, hogy „*az úrihímezés nemzeti kulturális örökségünk, és az egyszerűségében is páratlan szépségű úrasztali terítők a magyar kálvinizmus meghatározóan szép alkotásai s egyben egyetemes magyar kultúránk örökbecsű emlékei.*”

„*Bízzál az Úrban és jót cselekedjél; e földön lakozzál és hűséggel élj. Gyönyörködjél az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit. Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízzál benne, majd ő teljesíti.*” (Zsolt 37,3–5).

Tóth Szilvia

Lázadásaink és Jézus Krisztus

Isten Szentlelke lefegyverezhet minket

Az ember egy lázadó teremtmény, aki képes és kész lázadni minden és mindenki ellen. Az első lázadás az Édenben játszódott le, amelynek velejárója a szakítás, az elszakadás, a tekintéllyel szembeni ellenállás, a rend és a rendszer ignorálása volt. Az ember lázadási törekvései lehetnek titkosak (alig érzékelhetők) és látványosak (szembeötlők).

Ha az emberiség történelmét vizsgáljuk, akkor megfigyelhetjük, hogy a lázadást két csoportra lehet osztani: létezik pozitív (nemes, kívánatos) és negatív (káros, destruktív) lázadás. Az ember lázadásának, felkelésének két pólusa van: amikor valami nemes ügy érdekében „harcol”, pl. fellázad a zsarnokság ellen, lázad a korrupció, a jogbitorlás és kiszákmányolás minden fajtája ellen, lázad a terror ellen, a halál kultúrájának (abortusz és eutanázia) elterjedése ellen stb., vagy a függőségi kapcsolatokban lázad, mivel nincs a szerepével és helyzetével megelégedve. Mi minden ellen lázadhat az ember? Isten ellen, gyermek a szüleiével szemben, a beosztott a főnökével szemben, a feleség a zsarnoknak vélt férj ellen, a tanuló lázad az tanárral szemben és az állampolgár (ha nem is nyíltan, de titokban) lázad az államapparátus ellen.

A Szentírás választ ad arra a kérdésre is, hogy miért lázad az ember. Az ember törekvése minden kultúrában és minden történelmi korban az volt, hogy mindenáron független akart lenni, aki szuverén módon maga rendelkezik önmaga felett. Ma sincs ez másként, hiszen posztmodern világunkban már a kisgyermek is akarnak lépni a tekintéllyelven alapuló kapcsolatokról. Ez édenkerti jelenet minden emberben megismétlődik, mivel az ember olyan akar lenni, mint Isten. A lázadásra való csábítás nem más, mint manipuláció, amely tagadja, hogy a szakításnak bármiféle negatív következménye is lehet. „*És monda a kígyó az asszonynak: Bizony nem haltok meg; Hanem tudja az Isten, hogy amely napon ejéndetek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és olyanok lesztek, mint az Isten: jónak és gonosznak tudói*” (1Móz 3,4–5).

Az Újszövetségben olvashatjuk az Úr Jézus azon tanítását, amelyben bemutat nekünk két lázadó fiatalembert. „*Egy embernek vala két fia*” (Lk 15,11b). Volt egy atya, akinek volt két lázadó, az atyai szeretetet eltékozló és az atyai tekintélyt elvető fia. A történetbeli két fiú látszólag két világot képvisel: mintha kétféle vér-

mérsékletűk lenne, mintha kétféle magatartást tanúsítanának; azonban mindketten megélik az önállósulás és a függetlenségi vágy (idegen szóval az individualizáció és a perszonalizáció) kísértését.

Az egyik nyíltan lázad, követelőzik, szakít az otthon biztonságával és kultúrájával, hiszen alapállása, viselkedése egyértelműen azt bizonyítja, hogy fellázadt és szakított. Vágyainak hangot is adott: „*Atyám, add ki a vagyomból rám eső részt... összeszedvén mindenét, messze vidékre költözék; és ott eltékozló vagyont, mivelhogy dobozódva élt*” (Lk 15, 12a.13b). A nyíltan lázadónak mehetnékje van otthonról, mivel számára unalmas otthon. Vonzó a távoli világ, legyen az akár realizisztikus vagy virtuális. A magura akar lenni. Apja nem kell neki, csak az örökség, azaz a vagyon. Az lehetett a téves felfogása, az önmagáról kialakított képe, hogy otthon ő a kicsi, az „öcsike” – ő pedig nagy akar lenni. Csakhogy arra nem gondol, hogy amint kilép az atyai

ház vonzasköréből, egy másfajta vonzaskörbe kerül. Függetlenségre vágyik, és paradox módon függőségre kerül.

A másik fiú látszólag a „jó fiú”, ő azonban titokban lázad, zúgolódik, méltatlankodik, gondolatban szembeáll az atyjával (és annak gondolkodásmódjával és értékrendjével), hiszen alapállása, magatartása, beszéd- és viselkedésstílusa érzékelteti, hogy ő is fellázadt. Azt mondja: „*Ímé ennyi esztendőttől fogva szolgálok néked, és soha parancsolódat át nem hágtam: és nékem soha nem adtál egy kecskefiat, hogy az én barátaimmal vigadjak. Mikor pedig ez a te fiad megjött, aki paráználkással emésztette föl a te vagyondat, levágattad neki a hizott tulkot*” (Lk 15,29–30). Ez a fiatalember otthon maradt, látszólag engedelmes, szorgalmasan dolgozik, szelíd, nem dorbézol (nem dohányzik, nem iszik, nincs semmilyen káros szenvedélye). Még barátaival sem vigadozik, látszólag puri-

tán életstílust folytat. De amikor testvére hazajön, akkor derül ki, hogy mi minden lázadás és ellenállás van a szíve mélyén. Elégedetlen, morog, mogorva, panaszkolja, hogy őt kihasználják, nem tud szívből örülni. A tanításból kiolvashatjuk, hogy összehasonlíttja magát öccsével, egyfajta morális mérlegelést végez, és ebből látszólag ő kerül ki győztesen. Ezért azután nem akar bemenni atyjával a házba.

A nagyobbik testvér nem tudta (hiszen hogyan is tudhatta volna), hogy öccsének volt egy második lázadása is: a disznók vályújánál fellázad saját nyomorúságos sorsa ellen: rádöbben arra, hogy jobb volt otthon. Ez a második lázadás a megtérése. Rádöbben arra, hogy az atyai házban volt szabad, hiszen függetlensége csak látszat volt, mert a testi-lelki-szemlelmi nyomor függőségében élt. Visszatér oda, ami ellen azelőtt fellázadt.

Vannak emberek, akik egész életük során egyfolytában lázadnak, mert nincsenek megelégedve a helyzetükkel, szerepükkel, nem akarnak függőségi kapcsolatban élni és lenni. Az ilyen lázadó ember sosem boldog, sosem elégedett, sokszor rosszkedvű, mogorva, másokat megbánt, minduntalan saját jogaira hivatkozik, moralizál (erkölcsi nagybeszédek tart, kioktat), semmilyen tekintélyt nem tud elfogadni. Lehet így is élni, de mi lesz az ilyen ember örök osztályrésze?

Csodálatos a Szentírás erre vonatkozó üzenete, ugyanis Isten ki akar minket békéltetni önmagával, és a békéltetést, a fegyverletételt, a kiegyezést Jézus Krisztusra bízta. Ez a békéltetés lehetséges, és nagy áldása van. Elsőként elfogadom Jézust Urannak és Megváltómnak, továbbá elfogadom saját személynemet és szerepemet, elfogadom kapcsolataimban a helyzetemet. Ugyanakkor elfogadom az Isten által adott tekintélyeket is, és erőmet (talentumaimat, képességeimet, tudásomat stb.) Isten országának építésére használom, nem pedig vélt szabadságom és függetlenségem kiépítésére. Sokszor megkísértetik a hívő ember is, ám Isten szava és Szentlelke hatalmas arra, hogy minket lefegyverezzen.

Idekívánkozik Szabó Lőrinc *Hasztalan lázadás* című versének részlete (a költő mégis belenyugszik Isten vezetésébe): „*Gyűlölködve kiáltom: – Idegen kéz, / eressz! ne vezessd utam! megtagadlak! – / Mégis te formálsz ujját, idegen kéz, / és csak nő az erőd, ha megtagadlak.*”

Pál apostol éppen ezért írja: „*Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket, mint az elkéseredéskor, a kísértés ama napján a pusztában*” (Zsid 3,7–8).

Gaspárecz Tihamér

Isten háza égen és Földön

„Izráel fiai közt lakom” (1Kir 6,13a).

Tudod, hol lakik Isten? Bizonyára azt feleled, hogy a mennyben. Természetesen igazad van, az Úrnak azonban a Földön is van lakása. Ez pedig a templom. Isten azt mondta Salamonnak: ha parancsolataimat megtartod, és azokban jársz, akkor találkozni fogsz velem. Én pedig segíteni fogok neked, és megáldalak téged (1Kir 6,12). Így lakik Isten a Földön.

Az ószövetségi templom elpusztult. De azokban a templomokban, ahol Isten ígését a Biblia alapján hirdetik, ma is találkozhatunk vele. Isten láthatatlan, a Bibliából azonban megtudjuk, hogy kicsoda Ő és mit akar velünk. Az igehirdető az ő szavát hirdeti. A keresztségben Isten szövetséget köt az övével, az úrvacsorában pedig azok részesednek, akik félik az Urat. Isten azt mondja neked: Jöjj az én házamba, és megáldalak!

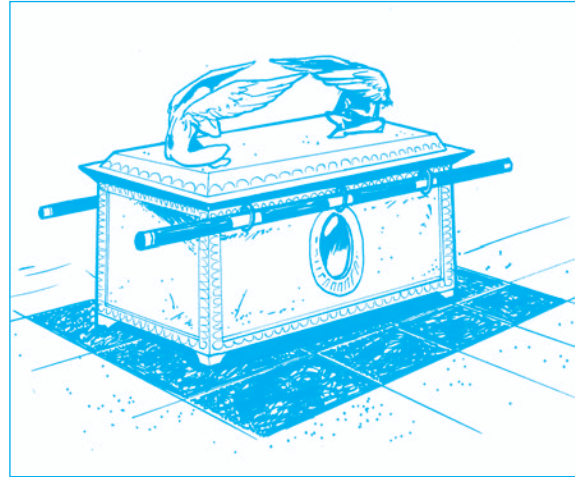
Molnárné Miklós Malvína

Kerüljön minden a helyére!

„Azután bevitték a papok az Úr szövetségládáját a helyére, a templom legbelső részébe” (1Kir 8,6a).

Jeruzsálemben felépült a templom. Amikor elkészült, a legbelső részében elhelyezték a szövetség ládáját. A ládában Isten törvénye volt. Ebben a fontos iratban olvashatta Izráel népe, hogy mit vár el tőle az Úr.

Isten újból és újból élénk tárja a törvényt. Biztosan Te is emlékszel az első mondatára: „Én, az Úr, vagyok a

te Istened.” A törvény elmondja, hogyan szeressük Istent és embertársainkat. Így vezet el a Megváltóhoz, hiszen hamar rájövünk: mi képtelenek vagyunk megtartani a parancsolatokat.

Egyedül az Úr Jézus volt tökéletesen engedelmes. Ő bűnhődött meg helyettünk. Mi pedig úgy hálálhatjuk ezt meg, hogy szívből cselekedjük az ő akaratát, szeretjük Istent, az ő törvényét és embertársainkat itt, a Földön.

—mmm—

Új vezetőkkel dolgozik a Firesz

2014. január 25-én Rimaszombatban ülésezett a Fiatal Reformátusok Szövetsége új országos vezetősége. A szervezet terveiről és lehetőségeiről való tanácskozáson túl – **Kiss Miklós** személyében – megválasztották az új elnököt, illetve **Gyurcsis Júlia** és **Szarvas László** személyében a két alelnököt.

A Firesz vezetőségének további tagjai:

Zempléni egyházmegye: **Tirpák István**

Gömöri egyházmegye: **Pogány Edina**

Duna Mente: **Acsay Balázs**

Kooptált tagok: **Kása Melinda, Mikos Tamás, Süll Tamás**

A munkacsoportok képviselőitében: Cantate Domino kórus: **Édes Zoltán**

Fireszke: **Erdélyi Zoltán**

KOEN: **Molnár Éva**

A Firesz következő alkalmai

Tavaszi ifjúsági kórushétvége

Időpont: **2014. március 14–16.**, (péntek–vasárnap)

Helyszín: Rimaszombat, a Tompa Mihály Református Gimnázium Kollégiuma

A kórus szombaton 16 órától Felsővályban, vasárnap 10.30-tól Gömörhorkán és 13.30-tól Sajólénártfalván énekel a református templomban.

Firesz – Duna Mente

I. Ifjúsági találkozó

Időpont: **2014. március 22.**, (9.30-tól)

Helyszín: a nagymegyeri református templom

I. Imahétvége – Csodák órája

2014. április 4–6.

Részletek: www.firesz.sk

Katéismereti vetélkedő

A heidelbergi káté megjelenése 450. évfordulója kapcsán és a hitvallás szövege új magyar fordításának megjelenése alkalmából a Generális Konvent a Kárpát-medencei egyházközségek, valamint református iskolák fiataljai számára katéismereti vetélkedőt hirdet (fődíja egy kaliforniai tanulmányút).

A verseny célja, hogy fiataljainkban mind jobban tudatosuljanak református keresztyén hitünk alapjai, valamint hogy erősödjön az önazonosságuk, illetve összetartozásunk ténye.

A versenyt két kategóriában hirdették meg. A 12–18 éves fiatal konfirmandusok, valamint a református alapfokú és középiskolák 6–13. évfolyamos diákjai számára. A debreceni döntőt helyi, egyházmegyei fordulók előzik meg.

A www.reformata.sk honlapon bővebb információk találhatóak.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 46. ülésén, melyre 2014. március 1-jén Miglécnémetiben került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 44. és 45. ülés jegyzőkönyvét.

– Megbízta Fazekas László püspököt, Fekete Vince főgondnokot és Molnár Árpád zsinati tanácsost: tegyenek javaslatot a Diakóniai Központ igazgatótanácsa tagjaira. A Zsinati Tanács a Diakóniai Központ igazgatótanácsának tagjait elektronikus szavazással választja meg.

– Az egyházzenei osztály munkaköri leírásainak tisztázását összekapcsolja egyházunk szervezeti rendjével, ezért ezt a tárgysorozati pontot az áprilisi ülésére halasztja.

– A Nagymihályi Református Egyházmegye nem választott tagot az Egyetemes Választási Bizottságba. A mulasztással kapcsolatban a Zsinati Elnökség megállapította, hogy az Egyetemes Választási Bizottság tagja utólagos megválasztásának elismeréséhez zsinati törvényértelmezés szükséges. A Zsinati Tanács a választási törvénynek az Egyetemes Választási Bizottság tagjai megválasztását rendező részét értelmezésre a Zsinat elé terjeszti.

– A Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet 2013. december 16-án kelt levelében tájékoztatta egyházunkat, hogy a 2015. évi Projektkatalogban szerepeltetendő támogatási célokra egyházunk részére összesen 24 000 euró összegű támogatás van előirányozva. A Zsinati Tanács a Gustav-Adolf-Werk 2015-ös projektkatalógusába támogatásra a következő beruházásokat javasolja: a komáromi Timóteus-ház felújítása – 8000 euró, a rimaszécsi újonnan vásárolt lelkészlak felújítása – 8000 euró és a királyhelmeci egykori iskolaépület közösségi házzá való átalakítása – 8000 euró.

– Megköszöni Fekete Vince főgondnok és Kis Jolán irattáros munkáját, és az Egyetemes Egyházra nézve jóváhagyja egyházunk iratkezelési rendjét. Az őszi lelkésztoábbképző alkalmával a lelképásztorok az iratkezelés tárgykörben továbbképzésben részesülnek.

– Édes-Fogarasi Tünde Csilla lelképásztor 2014. január 30-án kelt levelében kérte alkalmazását a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban. Férjével, Édes János presbiterrel Marcelhán él, ott tagjai a gyülekezetnek. A Zsinati Tanács egyetért azzal, hogy a Lelkészképesítő Bizottság a Zsinati Tanács következő ülése alkalmával összeül,

A ZSINATI TANÁCS 46. ÜLÉSÉRŐL

hogy Édes-Fogarasi Tünde Csilla honosító vizsgát tehesen.

– Tudomásul vette a Diakóniai Központ 2013-as évi igazgatói jelentését.

– Tudomásul vette Rácz Elemér marcellházi lelképásztor lemondását az Egyetemes Egyház Vizsgálótestületi tagságáról. A Zsinati Tanács a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Vizsgálótestületébe Szabó András nagymegyeri lelképásztort, a Pozsonyi Református Egyházmegye esperesét választja meg.

– Tudomásul vette, hogy Nagy Ákos Róbert, a Gömöri Református Egyházmegye esperese 2013. november 11-ei hatállyal a Zeherjei Református Egyházközség helyettes lelkészévé Kovácsné Timár Ildikó rimaszombati lelképásztort jelölte ki.

– Megbízta a Zsinati Irodát, hogy határozzon arról, hogy a Zsinat által meghatározott feltételek alapján mely civil szervezetek ismerhetők el egyházi szervezetnek.

– Tudomásul vette, hogy 2013. október 21-ei hatállyal Orémus Zoltán, az Aubaúj-tornai Református Egyházmegye esperese látja el a Magyarbódi Református Egyházközségben a helyettes lelkészi feladatokat.

– Nem tud felmentést adni Danuška Hudáková felsőrőcsei lelképásztornak a lelkésztoábbképzők abszolválása alól.

– Kész meghallgatni Róbert Šereš mérnököt, és a meghallgatását követően dönt ajánlásáról a Szlovák Köztársaság Fegyveres Erői Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat pozsonyi hivatala főreferensi-hivatalvezetői tisztségébe.

– Tóth Krisztián (Nagybalog) komáromi teológus részére nem adja meg a lelkészjelölti jogállást, a lelkészjelölti jogállást legközelebb tizennégy hónap elteltével kérelmezheti.

– Kis Kendi Dávid bodrogszentesi ifjú számára megadja a lelkészjelölti jogállást, a lelkészjelölti jogállás megadása teológiai tanulmányai megkezdésével válik hatályossá. A Zsinati Tanács tudomásul veszi, hogy Fazekas László püspök ajánlani fogja Kis Kendi Dávidot a Debreceni Református Hittudományi Egyetem lelkészi szakára.

– Megállapította, hogy a Hontfüzesgyarmati és a Fegyverneki Református Egyházközség társulásával a Nemesoroszi Református Egyházközség és a Nagypeszeki Református Egyházközség a társult Honfüzesgyarmat-fegyverneki Református Egyházközség leányegyházközségeivé lettek.

– A Nagymihályi Református Egyházmegye Esperesi Hivatala 2014. február 10-én kelt levelében tájékoztatta egyházunk vezetését, hogy az egyházmegyei tanács foglalkozott a hívek elégedettségével a karácsony másodnap komáromi istentisztelet televíziós közvetítésével kapcsolatban. A Zsinati Tanács a Nagymihályi Református Egyházmegye tanácsának határozatát megdöbbenéssel fogadja, és határozottan visszautasítja, mert rosszindulatú megnyilvánulásnak, a tolerancia és keresztyén elfogadás hiányának tudja be.

– Csak a lelkészek választásáról szóló 3/2012-es számú törvény 3. § (1) bekezdés e) pontjának teljesítését követően járulhat hozzá Pavol Kačkoš megválasztásához a Vásárhelyi Református Egyházközségbe.

– Csak a lelkészek választásáról szóló 3/2012-es számú törvény 3. § (1) bekezdés e) pontjának teljesítését követően járulhat hozzá Csiba Zoltán komáromi besorozott lelképásztor megválasztásához a Madari Református Egyházközségbe.

– Megbízta Rákos Loránt zsinati tanácsost, hogy a Zsinat tavaszi ülésére készítse el az I. szabályrendelet 7. §-ának módosítását.

– Kéri az Ondava-hernádi Református Egyházmegye felelős tisztségviselőit, hogy az egyházközségek társulásával kapcsolatos esetekben is tartsák és tartassák be a hatályos törvényeket.

– Édes Enikő közoktatási tanácsos 2014. február 20-án kelt levelében beszámolt a Közoktatási Tanáccsal kapcsolatos eseményekről. A Zsinati Tanács tudomásul vette a Közoktatási Tanács jelentését, és hozzájárul ahhoz, hogy a kátéismereti versenyre az előző évre jóváhagyott közalapi támogatást a 2014-es évben használhassák fel.

– A Bódvavendégi Református Egyházközséget és a Tornaújfalui Református Egyházközséget 2014. március 1-jei hatállyal átminősíti a Szádelői Református Egyházközség leányegyházközségeivé.

– A Paskaházai Református Egyházközséget 2014. március 1-jei hatállyal átminősíti a Pelsőci Református Egyházközség leányegyházközségévé.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Szalóci Református Egyházközség elcserélje 308-as parcellaszámú, 38 m² alapterületű; 251/1-es parcellaszámú, 323 m² alapterületű; 250/101-es parcellaszámú, 54 m² alapterületű és 48/3-as parcella-

(Folytatás a 12. oldalon)

A ZSINATI TANÁCS 46. ÜLÉSÉRŐL

(Befejezés a 11. oldalról)

számú, 30 m² alapterületű (összesen 445 m² alapterületű) telkeit a berzétei kastérben a 941-es számú tulajdoni lapon vezetett, 4500 m² alapterületű erdőért.

– A Naprágyi Református Egyházközség és a Kövecsesi Református Egyházközség között kötött társulási szerződést – összhangban az egyházközségek jogállásáról és társulásáról szóló 4/2011-es számú törvénnyel – megerősítette. A Zsinati Tanács határozata értelmében a két anyaegyházközség 2014. március 1-jei hatállyal társult anyaegyházközség.

– A Bátkai Református Egyházközség és a Zsípi Református Egyházközség között kötött társulási szerződést – összhangban az egyházközségek jogállásáról és társulásáról szóló 4/2011-es számú törvénnyel – megerősítette. A Zsina-

ti Tanács határozata értelmében a két anyaegyházközség 2014. március 1-jei hatállyal társult anyaegyházközség.

– Jóváhagyta 6000 euró kölcsön folyósítását a Rimaszécsi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2015. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékban szabja meg. A kölcsön kizárólag lelkészlak vásárlására és felújítására használható.

– A Gútai Református Egyházközség ügy lett létrehozva, hogy az egyházközség nem rendelkezett semmilyen ingatlannal; az egyházmegye javaslatára a Zsinat anyaegyházközséggé nyilvánította. Most haladékra lenne szüksége, amíg ingatlant vásárolna. A Zsinati Tanács a Gútai Református Egyházközség ügyét a Komáromi Református Egyházmegyehez utalja.

SZERETETHÍD 2014

Tegyünk közösen közösségeinkért, a teremtett világért!

„Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat” (Mt 5, 16).

A Magyar Református Szeretetszolgálat idén immár hatodszor szervezi meg a Szeretethíd elnevezésű Kárpát-medencei református önkéntes napokat, mégpedig május 16-án és 17-én.

Ez egy olyan segítségnyújtó akció, mely mindenkit vár – legyen akár korosodó, akár fiatal, egyháztag vagy egyházon kívüli ember, egészséges vagy éppen valamilyen módon akadályozott.

Szeretnénk, ha – szociális, fejlesztési és ökológiai területen – Kárpát-medence-szerte munkálkodnának önkéntes csoportjaink, valódi segítséget nyújtva; vidáman, közösségben,

egymást megismerve és egymásra jobban odafigyelve.

A jelenlegi általános életvitel következménye lehet a családok bezárkózása, magukba fordulása, ezért is kell törődnünk a környezetünkkel, a környezetünkben élők nehézségeivel, megelőzve ezzel a helyi közösségektől való elszigetelődés folyamatát. Ebben is segíteni kíván ez a kezdeményezés. A világnak pedig bizonyosságot tehetünk arról, hogy a hívő ember – a válság ellenére – nem csak magával törődik, hisz ha akar, mindenki tud adni valamit: időt, pénzt, energiát vagy épp tudást, jó szót.

Isten segítségét kérjük ahhoz, hogy hidat tudjunk építeni a generációk között, a segítségnyújtók és rászorulóik, Isten és ember között.

TANULMÁNYI PROGRAMOK

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara a 2014/2015-ös akadémiai évre a következő tanulmányi programokra várja a hallgatók jelentkezését:

Missziológia, diakónia és szociális munka – hároméves képzési rendben (Bc.) végezhető. A szakot elvégzők jogosultak egyházi missziológiai és diakóniai, valamint világi szociális intézményekben való elhelyezkedésre. A képzés nappali tagozaton kerül meghirdetésre.

Református teológia – ötéves, összevont alap- és mesterképzési rendben (Mgr.) végezhető. Ezen a szakon elsősorban református lelkipásztorokat képzünk, de a végzeteknek – diplomájuk révén – lehetőségük nyílik más humán pozícióban való elhelyezkedésre is. A képzés nappali tagozaton kerül meghirdetésre.

Doktori képzés – nappali tagozaton három-, levelező tagozaton ötéves doktori (PhD) képzés, amely – a sikeres felvételi eljárást követően – lehetőséget nyújt az elsősorban teológiai magiszteri diplomával rendelkező személyek részére a doktori programban való részvételre. A doktori képzésre kiírt témák április folyamán a kar honlapján és a sajtóban kerülnek meghirdetésre. A levelező tagozatos PhD képzés költségtérítéses.

A felvétellel kapcsolatos információk elérhetők az SJE Református Teológiai Karának internetes oldalán (www.ujs.sk/rtk), valamint az érdeklődők részletes információkat kaphatnak a tanulmányi osztályon (e-mail: gyorfy.ilona@ujs.sk, tel.: 035/3260 633).

Az SJE RTK képzései iránt érdeklődőket – előzetes egyeztetés után – szeretettel várják a karon!

Jelentkezési határidő: a hároméves képzésre (Bc.) **2014. március 31-ig**, míg az ötéves (Mgr.) és a doktori (PhD) képzésre **2014. június 30-ig** lehet jelentkezni.

Egyházunkban az önkéntes napok programját jelen sorok írója, a Diakóniai Központ munkatársa koordinálja. Tájékozódni és regisztrálni a www.szeretethid.hu oldalon lehet. Jelentkezési határidő: **2014. május 4.**

Tegyünk közösen egymásért, közösségeinkért, valamint a teremtett világért!

Szeretettel várunk mindenkit!

Csiffáry Ildikó

Az adófőhatóság januárban közzétette, hogy a harmadik szektorba tartozó szervezetek mekkora összegre tettek szert 2013-ban a 2012. évi jövedelemadó két százalékából. A református háttérű szervezetek (szám szerint huszonkilenc) támogatottsága a lista alapján a következő volt:

Élő Víz (Komárom): 950,62 euró; Koinonia (Királyhelmece): 2843,73 euró; Bodor István (Rimaszombat): 289,50 euró; Dobry Pastier Pribenik – Jó Pásztor Perbenyik: 8056,81 euró; Ézer (Gömörhorka): 1775,23 euró; a református egyház Diakóniai Központja (Hanva): 1466,26 euró; Dobry Pastier – Jó Pásztor (Jóka): 538,19 euró; Paulos (Szádalmás): 3434,10 euró; Agapé (Körtvélyes): 456,63 euró; Timoteus (Komárom): 18 839,40 euró; Simeon (Nagyölvéd): 8,93 euró; ReMi-Dia (Gálszécs): 3827,28 euró; Diakonia Reformata (Komárom): 258,75 euró; Református Nőegylet (Komárom): 2446,98 euró; Emmaus (Jóka): 1037,56 euró; Jerikó Polgári Társulás (Dióspatony): 3680,70 euró; Firesz – Duna Menté (Komárom): 2434,04 euró; Református Mentőmisszió (Mad): 1433,70 euró; a Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 2118,97 euró; Bódva-völgyi Református Ifjúsági Szövetség (Szepsi): 459,99; a Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 3030,69 euró; Fénysugár Polgári Társulás (Kassa): 842,13 euró; az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 1157,09 euró; a Lévai Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 1436,24 euró; a Vajáni Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 1458,16 euró; Kálvin (Dunaszerdahely): 1534,67 euró; REFKULCSOD (Kulcsod): 801,82 euró; Paraklétos (Örös): 151,77 euró; Lónyay Gábor Egyesület (Deregyenő): 10 225,42 euró.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy a református háttérrel bíró civil szervezetek tavalyi támogatása messze meghaladta (több mint 30 000 euróval!) az eddigi, 2010. évi rekordot: 2004-ben 310 312 koronát (10 300 euró), 2005-ben 676 236 koronát (22 446 euró), 2006-ban 787 516 koronát (26 140 euró), 2007-ben 1 176 300 koronát (39 046 euró), 2008-ban 1 089 932 koronát (36 179 euró), 2009-ben 41 623,46 eu-

Adónk két százalékkal a református egyházi szervezeteket erősítsük!

rót (1 253 948 korona), 2010-ben 46 238,55 eurót (1 392 982 korona), 2011-ben 40 789,37 eurót (1 228 820 korona), 2012-ben 46 143,10 eurót (1 390 104 korona), tavaly pedig 76 995,36 eurót (2 319 562 korona) tett ki.

Ezúton és utólag is köszönjük mindenki készségét, aki a református háttérű szervezetek bármelyikét tüntette ki idevágó figyelmével!

Ami pedig az idei évet illeti: A Zsinat ZS-9/2013-as számú határozatában rögzítette azokat a kritériumokat, amelyeknek az egyházi szervezeteknek meg kell felelniük. Egyúttal úgy döntött, hogy a Kálvinista Szemlében csak azokat a szervezeteket lehet feltüntetni az adó két százalékát fogadó szervezetek között, amelyek elnyerték az „egyházi

szervezet” minősítést; s ezzel összefüggésben megbízta a Zsinati Irodát, hogy az egyházi szervezetek listájáról vezessen nyilvántartást (a teljes határozatot *lapunk 2013/4. számában közöltük*).

A Zsinati Irodától kapott tájékoztatás szerint (amely egyébként várja az elismertetés iránti kérelmeket, a szervezetek leírásával és céljaival együtt) a civil szervezetek közül jelenleg csupán a Diakonia Reformatát, a Fireszt és a Református Cigánymissziót tartják nyilván egyházi szervezetként. Közülük kettőt találtunk meg az adó két százalékának fogadására regisztrált szervezetek listáján.

Diakonia Reformata

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárom (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia (nonprofit szervezet).

IČO: 42052343.

Firesz – Duna Menté

Cím: Pevnostný rad 22, 945 01 Komárom (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42203546.

Tisztelettel kérjük, hogy viselkedjen öntudatos polgárként és egyháztagként, ne hagyja elúszni a törvények által tálcán kínált lehetőséget, tegyen jót, és adója két százalékkal valamelyik egyházi szervezetünket támogassa!

Akik adóbevallást tesznek

Azon jogi és természetes személyeknek, akik saját maguk tesznek adóbevallást, már az adóív kitöltése során kell rendelkezniük adójuk két százalékáról; tehát az ő esetükben a rendelkezési határidő azonos az adóbevallás és az adó megfizetésének legkésőbbi időpontjával, ami: **2014. március 31.** Természetes személyek csak egy szervezetet támogathatnak, de csak abban az esetben, ha megfizetett adójuk két százaléka eléri a 3 eurót. Jogi személyek több szervezet javára is rendelkezhetnek adójuk két százalékáról, de kikötés számukra, hogy az egyes rendelkezési tételeknek el kell érniük a 8 eurót. (Azon jogi személyek, akik 2013-ban nem ajándékozták el adójuk legalább 0,5 százalékát közhasznú célra, csak adójuk 1,5 százalékáról rendelkezhetnek. Azon természetes személyek viszont, akik 2013-ban a 406/2011-es számú törvény szerint legalább 40 órát dolgoztak önkéntesként, adójuk 3 százalékáról rendelkezhetnek.)

Akik elszámoltatják az adóelőlegüket

Azon természetes személyeknek, akik alkalmazotti viszonyban vannak és adóelőlegüket a munkáltatójukkal számoltatták el, a felajánlási nyilatkozatot és a befizetett adójukról a munkaadó által kiállított igazolást **2014. április 30-ig** kell eljuttatniuk a lakhelyük szerint illetékes adóhivatalba. (Az ő döntésük és felajánlásuk megkönnyítését szolgálják a jelen lapszámban található úrlapok is.)

–akb–

2014. január 19-én Kamocsán ünnepi istentisztelet keretében beiktatták az új presbitériumot.

Az igehirdetés után **Sasák Ilona** lelkipásztor búcsúzott a szolgálatukat befejező presbiterektől, akiknek hálatelt szívvel köszönte meg munkájukat, és kérte őket, hogy az egyháztól ezután se távolodjanak el: sokéves tapasztalatukkal segítsék és támogassák az új presbitérium munkáját, maradjanak aktív tagjai egyházunknak. Ezután esküt tettek a presbiterek, majd a három gondnok következett. **Pethes István**, **Lukács Lajos** és **Korpás Elek** közösen fogadták meg, hogy az Úr dicsőségére – a presbitériummal szövetségben – azon fognak munkálkodni, hogy a gyülekezet és az egyház-

Szeretnék felpozícionálni az egyház életét Kamocsán is letették az esküt az új presbiterek

község életét előremozdítsák, felpozícionálják, Isten országát építsék.

Az *1Pt 5,2–4*-ből hangzott áldás után az új presbitérium megerősített szövetségben, közösen vonult ki a templomból.

Az Úr vezesse tagjait munkájukban, áldja meg őket, hogy jó döntéseket hozva, Istent és a gyülekezetet szolgálva, sikeresen végezhesék munkájukat!

Sukola Kinga

CSOKORBA KÖTNI A SOK CSODÁT A missziói ágak képviselői Rimaszombatban tanácskoztak

Január 21-én az egyházunk különböző missziós területein munkálkodók, illetve az egyházmegyei missziói előadók részvételével egynapos tanácskozás volt a református gimnázium dísztermében.

Fazekas László püspök a *Mt 9,18–25* alapján megtartott nyitó áhitatában hangsúlyozta: ha lépünk egyet Jézus felé, Ő kettőt lép az irányunkban.

Tóth Zsuzsanna a cigánymisszióról szólt, amit már öt éve végez (elsősorban Komáromban és környékén, illetve Dunaszerdahelyen). Fontos feladatnak mondta munkatársak toborzását, hogy a főként külföldi szervezetek adományaiból működő misszió még hatékonyabb lehessen.

Molnár Árpád zsinati tanácsos összegyűlési helyzetjelentéséből kitűnt: az egyház vezetése nyitott a missziói igyekezetre. A Zsinat 2009-ben elfogadott egy missziói víziót, 2010 a misszió éve lett, s azóta nagy előrelépés történt több területen. Úgy vélte, a meglévő szervezetek munkáját a Diakóniai Központ koordinálhatná.

Géresi Róbert püspökhelyettes meglátása szerint a misszióba dinamizmus kell. A saját specifikumokat és igényeket meg kell fogalmazni, s akkor kiderülhet, hogy miben segíthet a Zsinati Tanács.

Ecsi Gyöngyi hetényi lelkipásztor a gyülekezeti kultúrmisszióról, többek között a tizenegy éve működő bábcsoportról számolt be, amely szerinte csodás lehetőség közösség kialakítására. Bibliai történeteket játszanak, bábterápiát végeznek (hasonló a meseterápiához, ami szintén szeretnének foglalkozni).

Antala Éva nagyövedei lelkipásztor, aki három éve a Szlovák Testvéri Börtön-társaság ügyvezető igazgatói posztját is betölti, a tizenöt éve újjáélesztett börtönmisszió specifikumaira hívta fel a figyelmet.

Iski Ibolya a médiabizottság koordinátoraként elsősorban a *reformata.sk* honlapról, a Sola rádióról és az Európa Rádió *Határtalan* című műsoráról szólt, ahova önkéntes munkatársaink rendszeresen készítenek anyagokat egyházunkról.

A. Kis Béla a Kálvinista Szemle szerkesztőjeként direktőbb missziós cikkek megírására buzdította a jelenlevőket.

Rácz Jolán, a Diakóniai Központ megbízott igazgatója kiemelte, hogy a médiával nagyon jó a kapcsolatuk. Emellett rámutatott, hogy a diakóniába szakmerettel társuló szociális érzékenység kell; hátrányként említette földrajzi elhelyezkedésünket, illetve a nőszövetség erőtlenségét; és kórházlelkészség kialakítását is sürgette.

Süll Kinga egyházzenész a kántorok szerepének megerősítéséről (a Magyar Református Egyház keretében készül a kántortörvény), a cigánymisszióval és a diakóniával való együttműködésről és álmai (pl. egyházmegyei zenei előadók munkába állítása) megvalósíthatóságának adminisztratív korlátairól szólt.

Kiss Miklós a Fíresz megbízott elnökéként hangsúlyozta, hogy az ifjúsági munkát nehéz gyülekezeti lelkészként végezni: több ifjúsági lelkész kellene, és munkatársi képzés is szükségeltetne.

Süll Tamás ifjúsági lelkipásztor a komáromi egyetemi gyülekezet kiépítése

kapcsán megfogalmazta: legalább olyan erőt igényel, mint egy gyülekezet. Szólt az egymás iránti bizalom megerősítéséről is, miközben nem jó színlelni az egyseget, ha nincs!

Molnár Éva királyhelmeci lelkész a KOEN táborról mint gyülekezetépítő programról beszélt, hiszen a gyermekek a mi jövőnk. Mivel a hollandok már kevésbé támogatják, a saját lábunkra kellene állnunk – mutatott irányt.

Blanár Erik kiskései lelkipásztor a református cursillót igyekezett népszerűsíteni, ami tulajdonképpen felnőttkori „konfirmációnak” nevezhető. 18 év feletti, nyitott emberek vehetnek részt (egyszer) ezen az egy hétvégét igénylő programon (tavasszal Sátoraljaújhelyen lesz).

Rácz Elemér marcelházi lelkipásztor, a missziói bizottság tagjaként nagyon jónak nevezte, hogy a missziói ágak kommunikálnak egymással, s megjegyezte: sok jó tapasztalatot lát a fiatal lelkészek közt, támogatni kell őket!

Drenkó Zoltán, a missziói bizottság elnöke úgy fogalmazott, hogy számunkra a misszionáriusság ott van, ahol élünk. Azt a csodát, ami egyházunkban zajlik, csokorba kellene kötni, fel kellene nyalabolni mindent – ennek érdekében missziói osztály létrehozását javasolta.

Zárszóként (megjegyzendő, hogy az idő rövidege miatt több egyházmegyei missziói előadó beszámolója nem hangozhatott el) **Molnár Sándor** zsinati főtanácsos rámutatott: kegyelmes az Úr, hiszen hat évvel vagy tizenkét évvel ezelőtt jóval hátrébb tartottunk; azóta sok döntés született, s Isten remélhetőleg használni tudja őket eszközként az elkövetkező időszakban is.

–akb–

A keresztyén egység ápolása jegyében zajlottak az ökumenikus imanapok Rozsnyón január 21-e és 23-a közt: a három történelmi egyház hívei ellátogattak egymás templomába.

Az evangélikus templomban **Martin Trojan** római katolikus káplán szlovák nyelven Pál apostol szavai szerint (*Fil 1,1–11*) adott hálát az Úrnak, hogy különböző felekezetű híveknek hirdetheti az igét. Örömet fejezte ki, hogy mindnyájan Jézus Krisztus megváltottjai vagyunk, aki számunkra minden, nélküle pedig semmik vagyunk.

Böszörményi Tamás református segédlelkész magyar nyelvű igehirdetésében a *Jn 1,9* alapján hangsúlyozta: mindnyájunknak szükségünk van a Világosságra, az Úr Jézusra. Ő világitótorony az életünk tengerén, aki segít eligazodni a tornyosuló hullámok közt, hogy hajónk ne süllyedjen el.

A rozsnyói gyülekezet terheket hordozó Gájusza (3Jn 1–7), aki főgondnokként, egyházmegyei főjegyzőként és zsinati tagként szolgált a szívéhez közelálló református egyházat, lélekben nagyon egészséges ember volt. Kétéves betegsége során egyszer sem kérdezte meg az Urat, hogy miért éppen ő; egyszer sem vádolt, hanem az imádság szárnyain alázatosan esdekelte gyógyulásért.

Számára Krisztus lelki horgony volt, akihez mindig odamenekülhetett, és belekapaszkodhatott az előtte álló reménységbe. Ha beszélt vele valaki a betegágya mellett, erőre kapott; mert mi sokszor szóltanul álltunk az események tüzeiben, de ő tudta: drágának, becsesnek tartja őt az Úr (Ézs 43,5). Minden alkalommal arról tett bizonyosságot, hogy jól érzi magát; nem panaszkodott, még a szenvedés óráiban is csak alázatosan fohászott Jézus szavaival: „A-tyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te” (Mt 26,39). Jó dolga volt a lelkének!

A rozsnyói templom falán szereplő ige – „Az Isten szeretet” (1Jn 4,16) – minden szolgálatát fémjelte. Isten szeretete indította el arra, hogy ne hagyja a templomot és az iskolát. Isten szeretete volt az, amely belepecsételte szívébe, hogy

AZ ÖKUMENÉ JEGYÉBEN

Szeretetre és jótettekre buzdítottak Rozsnyón

Január 22-én a római katolikus templomban **Jerguš Olejár** evangélikus esperes a *Jn 10,11–16* alapján magyarázta, hogy a juhok ismerik pásztoruk hangját s engedelmeskednek neki. Ha más „akolból” jöttünk is, mi mindnyájan az Úr Jézus „juhai” vagyunk – hangsúlyozta. **Buza-Bodnár Aranka** református lelképásztor az *Ef 4,7–13* alapján a keresztyén egység fontosságáról elmélkedett, mivel mindnyájan Krisztus ajándékának mértéke szerint részesülünk a kegyelemből. Amint az Úr alá szállt a földi tájakra, úgy nekünk is alázatosan alá kell szállnunk, mert csak az Isten Fiának a megismerésében tudunk eljutni az egységbe.

Január 23-án templomunkban **Viliam Solárik** evangélikus lelképásztor azt az igazságot magyarázta, melyet a kanadai keresztyének az idei vezérigévé vá-

lasztottak: „Hát részekre szakítható-e Krisztus?” (*1Kor 1,13a*) – tette fel a kérdést Pál apostol a pártoskodó híveknek. Tudjuk, hogy egyetlen felekezetnek sem a tulajdona Jézus, hanem Ő a keresztyén élet középpontja. Nemzetiségre, nyelvre, felekezetre való tekintet nélkül mindnyájan az Úr Jézus felé irányítsuk lépéseinket – kérte.

Zsóka János római katolikus káplán a *Zsid 10,19–25* igazságszöveg fölött elmélkedve tett bizonyosságot arról, hogy mi testvérek vagyunk, Isten népe; Krisztus vééréért megvan a reményünk a szentélybe való bemenetelre. Szeretetre és jótettekre buzdítsuk egymást!

Istennek adunk hálát ezekért az áldott alkalmakért, melyek sorát a református gyülekezet által rendezett szeretetvendégséggel zártuk le.

Mixtaj Johanna

DRÁGA LÁSZLÓ (1954–2014)

az ige csontjaiba rekesztett tűz, és az Isten háza iránti féltő szeretet emésztette (Zsolt 69,10); hiszen rá hullt a gyalázat, ha Istent gyalázták. A templomjavítás, majd a templomszentelés, a parókiajavítás, az iskola menetének az irányítása, a gyámsági ügyek kezelése, a pénzügyek rendezése, az orgonajavítás, majd az orgonaszentelés: minden szál az ő kezében futott össze. Ő Krisztussal élte meg: szerette övét e világban, szerette őket mindvégig (Jn 13,2). A család, a nagy család (a gyülekezet), a munkahely – mindenütt tudták, hogy sohasem tud nemet mondani. Szeretetét elpecsételte az az ige, amit minden vasárnap felolvastott az úrasztalától az adakozást hirdetve: „A jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9,7).

Drága László mérnök testvérünk mindennél jobban szerette az igazságot: felővezte derekát igazságszeretettel, nem bírta nézni az igazságtalanságot. A gyülekezetben pártolta az özvegyeket, a diakóniai munka éllósa volt, a betegek látogatását mindennél jobban díjazta, és minden hozzá forduló kívülálló támaszra talált a személyében. A Tescónál álldogáló cigánygyerekek név szerint ismerték; a hajléktalanok a pártfogása alatt sövényt nyírtak a templomudvarban, és segítettek a parókián is. Az ő kezdeményezésére árvák, özvegyek, egyedülállók részesültek hollandiai diakóniai segélyben gyülekezeten belül és kívül, valamint határainkon belül és kívül. Sok mindenként indított útnak Krisztus nevéért, Istenhez gyermekéhez méltóan engedett útnak mindenkit: Isten nevében és Isten nevéért, mert csak így érdemes építeni az Isten országát.

Gondnok testvérünkötől 2014. január 29-én vettünk búcsút a 3Jn 1–7 üzenetével. A vigasztalás igéit Buza Zsolt lelképásztor hirdette. Isten bátorítsa és erősítse a gyászoló családot, a megszorodott gyülekezetet, mert csak egyedül Ő tehet tökéletesekké, erősekké, szilárdakká és állhatatosakká: „Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké” (1Pt 5,11).

Buza Zsolt

Ortodox érseki beiktatás. Február 9-én Eperjesen az Alexander Nyevszkij-székesegyházban megtörtént Rastislav érsek, Csehország és Szlovákia új metropolitájának beiktatása. Az ünnepségen egyházunk képviselőjében Marián Hamari püspökhelyettes vett részt.

Zsidó–református párbeszéd. Fazekas László püspök február 17-én Igor Rintel elnök meghívására látogatást tett Pozsonyban a Zsidó Hitközségek Központi Szövetségénél. A beszélgetés témája a múlt század történelmi eseményeinek feldolgozása, illetve az egymáshoz való közeledés lehetőségének keresése volt a megértés és a tolerancia jegyében.

Munkaértekezlet. Február 20-án Pozsonysztyeggyőrgyön a Szlovákiai Evangélikus Egyház Agapé Központjában az állam fegyveres erőinél és testületeinél végzett lelkigondozói szolgálatról szóló első kormányrendelet elfogadásának 20. évfordulója alkalmából az SZK Fegyveres Testületei és Fegyveres Erői keretében működő Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat lelkipásztorai és alkalmazottai közös munkaértekezletet tartottak.

Generális vizitáció. Fazekas László püspök február 28-án Fekete Vince főgondnok és Molnár Sándor zsinati főtá-

Pályázat

A Magyarbódi Református Egyház-köztség a Szlovákiai Református Keresztyn Egyház 3/2012-es számú, a lelkészek választásáról szóló törvénye 6. § (2) bekezdésével összhangban pályázatot hirdet a megüresedett lelkészi állás betöltésére.

A gyülekezet – melynek a liturgiában használt nyelve mind a magyar, mind a szlovák – a lelkésznek biztosítja a teljes gyülekezeti fenntartású lakhatást, az egyéb juttatásokat pedig díjlevélben határozza meg. A gyülekezet elvárja a gyülekezeti lelkészi szolgálattal járó általános szolgálatok teljes körű és önálló ellátását, az egyéb szolgálatokat pedig szintén a díjlevélben határozza meg.

Pályázhatnak mindazon lelkészek, akik teljesítik a Szlovákiai Református Keresztyn Egyház általános érvényű belső jogszabályainak idevonatkozó rendelkezéseit. Benyújtandó dokumentum: részletes önéletrajz a lelkészi szolgálatban eltöltött évek feltüntetésével.

Pályázati határidő: **2014. április 30.**

A pályázatokat az alábbi címre kell beküldeni: **Református Lelkeszi Hivatal, 044 45 Bidovce 17.**

A pályázattal kapcsolatban bővebb információkat a gyülekezet gondnoka, Vasil Lajos nyújt: 0905/420 817.

nácsos kíséretében generális vizitációt tartott a gömői és az abaúj-tornai egyházmegye esperesi hivatalában. Megelégedéssel nyugtázták az esperesek példás igyekezetét az egyházmegye vezetését és az iratkezelést illetően.

Könyvbemutató. Március 1-jén a nagykaposi gyülekezetben került sor egyházunk és a Dunántúli Református Egyházkerület által közösen kiadott könyv bemutatására. A könyv igehirdetések gyűjteménye az esztendő 52 úrnapijára, amiket Nagy Sándor Béla, nagykaposi születésű, egykor Sátoraljaújhelyen szolgált lelkipásztor mondott el és jegyzett le A heidelbergi káté alapján. A könyvet Fodor Ferenc sárospataki lelkipásztor, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia professzora szerkesztette, aki a könyvbemutatón beszámolt a könyv összeállításának történetéről. Pándy Árpád helybeli lelkipásztor ismertette Nagy Sándor Béla életrajzát, Fazekas László püspök A heidelbergi káté aktualizálásáról szólt.

Konvokációk. A Selye János Egyetem Református Teológiai Karán március 19-én Zalatnay István docens, a magyarországi Erdélyi Gyülekezet lelkipásztora *A heidelbergi káté szerkezete és a magyarországi énekeskönyv* címmel; április 2-án Cs. Nagy János levelező tagozatos doktorandusz, budakalászi református lelkipásztor *Kijelentés* címmel; április 9-én Szabó Zsolt levelező tagozatos doktoran-

Az Egyetemes Választási Bizottság alakuló üléséről

Az Egyetemes Választási Bizottság február 25-én Rimaszombatban tartotta meg alakuló ülését, amelyen a hét magyar egyházmegye rendes képviselői vettek részt (amint már köztudott, a Nagymihályi Református Egyházmegye nem választott képviselőt a bizottságba; az ondava-hernádi képviselője, Samuel Knežo pedig lemondott tisztségéről – dr. Gabriella Hertnekiová póttag sajnos civil elfoglaltsága miatt nem tudott jelen lenni). Az ülés kezdetén **Rákos Loránt** zsinati tanácsos eligazítást tartott a tagoknak a 3/2007-es törvényről, bemutatva a választási folyamat tengelyét.

Utána a bizottság **dr. Bók György** személyében megválasztotta az elnökét, az alelnök **Tóth Zoltán** lett. A bizottság megalkotta azt az instrukciós levelet is, amivel – megküldve az egyházmegyéknek – igazából elindítja az egyházmegyei és egyetemes egyházi választásokat; a folyamat első lépése a tavaszi egyházmegyei jelölőközgyűlések megtartása lesz. A bizottság a jelölések beérkezése után fog ismét ülésezni.

dusz, nagyszelmenci görög katolikus pártokus lelkész *Jézus kapcsolata a rábízottakkal* címmel tart konvokációs előadást.

Egyháztörténeti konferencia. A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Egyháztörténeti Tanszékén március 28-án és 29-én *Kettős kisebbségben. Vallási és egyházi identitás a Felvidéken és a Partiumban* címmel egyháztörténeti konferenciára kerül sor, amelyen több mint egy tucat előadás hangzik el (elsősorban egyházunk, illetve a Partiumi Keresztény Egyetem előadói részéről). 28-án este könyvbemutató tarkítja a konferenciát: Erdélyi Géza nyugalmazott püspök *Hűség* című könyvét Lévai Attila, az SJE RTK dékánja mutatja be. A teljes program elérhető: www.ujs.sk/rtk/hu.html

A Pátria rádió református műsorai:

Március 30-án 7.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Sasákné Koczák Ilona kamocsai lelkipásztor a siketnéma gyógygyógyításáról szól igehirdetésében.

Április 13-án 7.05-kor a Világosságban Buza Zsolt rozsnói lelkipásztor Jézus virágvasárnap bevonulásának üzenetét tolmácsolja a hallgatóknak.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 13.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: **Iski Ibolya**

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyn Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkészi

hivatalokban és a szerkesztőség

címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax

és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem

küldjük vissza, rövidítésük és szerkesz-

tésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09